



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobce: **S. K.**
zastoupen: Organizací pro pomoc uprchlíkům
se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2018, č. j. OAM-826/ZA-ZA11-ZA20-2017, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou namítal žalobce nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl o žádosti žalobce tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

I. Obsah žalobních bodů

2. Žalobce vyslovil přesvědčení, že žalovaný v předchozím řízení o udělení azylu porušil § 3, § 2 odst. 4, § 68 odst. 3 a § 50 odst. 3 a 4 zákona číslo 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a dále § 12 písm. a) a b) a § 14a zákona o azylu. Měl rovněž za to, že žalovaný porušil i čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a rovněž tak čl. 3 Úmluvy proti mučení. Uvedl, že se obává návratu na Ukrajinu z důvodu oprávněné obavy před pronásledováním agresivní ozbrojené skupiny, která byla napojena na státní policejní orgány, přičemž ukrajinská státní moc mu nebyla schopna poskytnout účinnou ochranu.
3. Dále žalobce konstatoval, že žalovaný porušil § 14a zákona o azylu, neboť žalobce splňuje důvody pro udělení mezinárodní ochrany, a to z důvodu, že byl obětí protiprávního jednání násilné ozbrojené skupiny, které byla napojena na ukrajinské orgány činné v trestním řízení a nedomohl se ochrany státních orgánů ve věci svého pronásledování a otevřeného vydírání ve své domovské zemi. Násilí takto páchané dosahovalo svou intenzitou pronásledování, ačkoliv toto protiprávní jednání žalobce ohlásil na policii, oznámení se záměrně na policejní služebně ztratilo a věc nebyla řádně vyřešena. Žalobce proto vyvodil důvodné podezření z propojení policejních složek a ozbrojené násilné skupiny. Žalobce měl za to, že jej domovský stát a jeho státní orgány neochránily před mučením a jiným protiprávním jednáním ze strany zločinného uskupení a pokud by byl nucen vrátit se zpět do státu, jehož je občanem, toto protiprávní jednání bude nadále pokračovat.
4. Dále žalobce odkázal na ust. § 14a odst. 2 zákona po azylu a konstatoval, že mu byly při mučení způsobeny na těle řezné rány nožem v délce až 15 cm, přičemž jizvy po takovém určení jsou na jeho těle viditelné dodnes.
5. Žalobce konstatoval, že žalovaný sice hodnotil bezpečnostní politickou situaci a stav dodržování lidských práv na Ukrajině, nicméně jeho rozhodnutí obsahuje vady spočívající v nedostatečném posouzení skutečného nebezpečí vážné újmy, které má za následek jeho nepřezkoumatelnost. Rozhodnutí dle názoru žalobce postrádá náležité odůvodnění v souvislosti s otázkou skutečného nebezpečí vážné újmy. Správní orgány jsou povinny uvést důvody výroku, podklady pro jejich vydání a úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení. Namísto toho žalovaný pouze poukázal na výčet informačních zdrojů, přičemž se vůbec nevypořádal s tam tvrzenými fakty. Z rozhodnutí není vůbec seznatelné, jakými úvahami se žalovaný řídil a z jakých konkrétních informací vycházel.
6. Dále připomenul, že podle Organizace Institute for Economics and Peace, která každoročně zpracovává zprávu o stavu míru v jednotlivých zemích, se Ukrajina umístila na 156. příčce ze 163 sledovaných zemí. To jen dokládá celkovou neutěšenou situaci v této zemi.
7. Z uvedeného žalobce dovodil, že žalovaný zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností ve vztahu k posouzení skutečného nebezpečí vážné újmy a dalšího posouzení, zda je Ukrajina jako stát schopna zajistit ochranu z důvodu nebezpečí vážné újmy svým občanům. Žalobce se tak domnívá, že žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem jeho případu. Rozhodnutí tudíž považoval za nezákonné. Měl za to, že

správní orgán nehodnotil zprávy o zemi původu vyváženě, ale upřednostnil poznatky, které Ukrajinu ukazují v pozitivnějším světle.

II. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný popírá oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasí, neboť neprokazují, že by žalovaný porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, použité informace o zemi původu, výpovědi žalobce a na vydané rozhodnutí a měl za to, že postupoval v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu, a proto na rozdíl od žalobce nepovažoval napadené rozhodnutí za vadné, nesprávné či nezákonné. Žalovaný trval na správnosti vydaného rozhodnutí, neboť dle jeho názoru zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Po jejich posouzení však nedospěl k závěru, že by žalobce splňoval podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.
9. Uvedl, že v průběhu správního řízení žalobce jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl obavu z pronásledování neznámými osobami, které ho připravily o bydlení a požadují po něm peníze. K žalobním bodům žalovaný uvádí, že při posuzování případu žadatele o azyl musí vycházet ze zásady individuálního posuzování jednotlivých žádostí. V první řadě je tak ve svých úvahách omezen samotnými sděleními žadatele o azyl a až následně může tato sdělení hodnotit na podkladu informací o zemi původu. V této souvislosti odkázal žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Azs 21/2004 ze dne 6. 10. 2004 : *„Správní orgán není povinen seznamovat žadatele o azyl s důvody, pro které by mohlo být jeho žádosti vyhověno, a není ani povinen zkoumat, zda žadatel mohl mít i jiné důvody pro udělení azylu, o nichž správní orgán neinformoval. Správní orgán nepochybil, jestliže nezjišťoval a nehodnotil skutečnosti jiné, neuplatněné. Je třeba znovu zdůraznit, že soud se mohl zabývat pouze důvody, které byly uplatněny buď ve správním řízení nebo vzneseny v podané žalobě.“*
10. K námitce pronásledování soukromými osobami žalovaný odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Azs 22/2004 ze dne 10. 3. 2004 a sp. zn. 4Azs 160/2004 ze dne 13. 9. 2004 : *„Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“*
11. Žalovaný uvedl, že po provedených pohovorech s žalobcem shledal jeho tvrzení nevěrohodnými, v napadeném rozhodnutí svá stanoviska dostatečně zdůvodnil a opřel svá tvrzení nejen o zákonné důvody, judikaturu krajských soudů i Nejvyššího správního soudu, ale i o značné množství relevantních zpráv o zemi původu žalobce z nezávislých zdrojů. V případě žalobce na základě jeho výpovědi však neshledal důvody podřaditelné pod zákonná ustanovení zákona o azylu. Žalovaný je v tomto ohledu také nucen poukázat na zřejmou účelovost jednání žalobce, který v ČR pracoval od svého příjezdu a dle vlastních slov o mezinárodní ochranu nepožádal bezprostředně po svém příjezdu dne 16. 8. 2017, ale až dne 10. 10. 2017, protože o azylu nic nevěděl a propadlo mu vízum, takže byl na území ČR nelegálně. V této souvislosti odkázal žalovaný na rozsudek

Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Azs 119/2004 ze dne 13. 1. 2005: „*Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě. Zkoumání příčin, proč žadatel nepožádal o azyl bezprostředně po svém příjezdu do země, je tak vždy na místě a společně s vyhodnocením jiných tvrzení žadatele je součástí zjišťování skutečného stavu věci.*“

12. Žalovaný zdůraznil, že žalobcem v průběhu správního řízení uvedené skutečnosti nelze brát jako azylově relevantní, tak jak je předpokládá zákon o azylu, ale žalovanému se jeví jako snaha žalobce si legalizovat svůj pobyt na území ČR, k čemuž neslouží zákon o azylu nýbrž zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů. K tomu žalovaný odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 37/2003 ze dne 22. 1. 2004 v dané věci: „*Poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.*“ Žalovaný dále uvedl, že azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým, těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána. Mezinárodní ochranu formou azylu lze však poskytnout pouze v případě, kdy žadatel vyčerpal všechny dostupné prostředky ochrany, které mu k ochraně jeho práv nabízí právní řád jeho vlasti. Žalobce nevyužil všechny možnosti ochrany prostřednictvím orgánů státu svého posledního trvalého bydliště, nevyužil všechny zákonem dané prostředky na svoji obranu, včetně institutu ombudsmana v zemi posledního trvalého bydliště a ani se o to nepokusil.
13. K námitkám žalobce žalovaný uvedl, že povinnost daná správnímu orgánu zjistit skutečný stav věci dle § 3 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (viz rozsudek NSS sp. zn. 5 Azs 222/2004 ze dne 30. 9. 2004). Správní orgán musí umožnit žadateli o mezinárodní ochranu sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení mezinárodní ochrany za významné, avšak není jeho úkolem předstírat důvody, pro které je mezinárodní ochrana obvykle poskytována. Jako podklad k rozhodnutí využil správní orgán kromě samotné žádosti a protokolu o pohovoru též širokou škálu informací o zemi původu, o politické a bezpečnostní situaci v zemi a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Veškeré tyto informace jsou součástí spisového materiálu a v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu byla žalobci dne 14. 2. 2018 dána možnost se s uvedenými informacemi seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobce této možnosti nevyužil a k seznámení s podklady rozhodnutí v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany se nedostavil přesto, že mu bylo předvolání v souladu s § 24 zákona o azylu doručeno. Dle názoru žalovaného jsou informace, které žalovaný použil k posouzení azylového příběhu žalobce, dostatečně aktuální, objektivní, z dohledatelných zdrojů a zahrnují celé spektrum tvrzeného příběhu.

14. Dle názoru žalovaného žalobce pouze domýšlí krajní scénáře v případě jeho návratu do země původu a snaží se žalovanému i soudu podsunout své domněnky jako skutečnost, aniž by měly jakoukoli reálnou spojitost s jeho azylovým příběhem. Žalovaný trvá na svém přesvědčení, že azylový příběh žalobce považuje za nevěrohodný. Žalobcem předestřené skutečnosti v průběhu správního řízení žalovaný neshledal azylově relevantní tak, jak to vyžaduje dikce zákona o azylu. Žalovaný se domnívá, že jediným a skutečným důvodem podání žádosti žalobce o mezinárodní ochranu je jeho snaha o legalizaci pobytu na území ČR.
15. K námitce žalobce, že žalovaný nedostatečně zhodnotil možnost udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, žalovaný uvedl, že žalobce v průběhu řízení neuvedl žádnou ze skutečností, kterou by bylo možné podřadit vážné újme ve smyslu § 14a zákona o azylu. Vzhledem k uvedenému žalovaný logicky nedospěl k závěru, že by žalobci v zemi původu vážná újma hrozila. Dle názoru žalovaného je napadené rozhodnutí ve vztahu k ust. § 14a zákona o azylu náležitě a podrobně odůvodněno a dostatečně z něj vyplývá, z jakých důvodů nebyla žalobci doplňková ochrana udělena. Žalovaný na základě skutečností sdělených žalobcem a posouzení informací o zemi původu neshledal, že by jeho vycestování do vlasti bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. V průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce neuváděl žádné důvody, pro které lze udělit některou z forem mezinárodní ochrany.

III. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., s.ř.s., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak usoudil následovně.
17. Ze skutkových okolností projednávané věci je zřejmé, že dne 10. 10. 2017 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice a dne 13. 10. 2017 poskytl údaje k této žádosti. Uvedl, že má ukrajinskou státní příslušnost, domluví se rusky, ukrajinsky, trochu česky a anglicky. Vyznává pravoslavné křesťanství, je svobodný a nemá žádné děti. Nebyl členem žádné politické strany nebo skupiny, nikdy se politicky neangažoval a o politiku se nezajímá. Před odchodem z Ukrajiny bydlel ve městě Čerkassy, do České republiky přicestoval autobusem dne 16. 8. 2017 přes Polsko. V roce 2013, 2014 a na přelomu roku 2016 - 2017 pracoval v Polsku. V roce 2017 pobýval také v České republice. V minulosti měl udělená pouze polská a česká pracovní víza. O mezinárodní ochranu nikde nežádal. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že je zdravý. O udělení mezinárodní ochrany požádal proto, že je na Ukrajině pronásledován, připravili ho o bydlení a požadují po něm peníze. Žádné další důvody neuvedl. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden dne 13. 10. 2017 za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka. Uvedl, že Ukrajinu se rozhodl opustit v létě roku 2017 z důvodu, že byl pronásledován lidmi, kteří ho nenechali klidně žít. Dle jeho názoru se jednalo o bývalé a možná i současné policisty. Usuzoval tak z toho, že když tito lidé za ním v lednu 2015 přišli poprvé, tak se představili jako policisté. Když jej navštívili podruhé, začali ho bít, pak ho posadili do svého auta a následně ho odvezli do nějaké garáže. Chtěli po něm, aby na ně přepsal dům. Bili ho a začali řezat nožem, proto podepsal právo vlastnictví k domu na jednoho z těchto mužů. Jak se ten člověk jmenuje,

žalobce nevěděl, protože mu předmětný dokument nedali přečíst. Uvedl, že po tomto bití má na hrudi a na zádech jizvy. Měl rovněž jizvy i na bocích, ale ty už nejsou vidět. Zlomeninu žádnou neměl, ale v současnosti cítí bolest v rameni a lopatce. Následně přišli tito lidé znovu, a znovu jej zbili, řekli, že jim způsobil problémy a vyhrožovali mu zabitím. Také mu řekli, že za způsobené problémy jim dluží peníze. Jakou částku by měl dlužit, však nevěděl. Žalobce zaplatil částku 3.000,- USD v červnu 2017 neznámému člověku a ze zbylých peněz si vyřídil české pracovní vízum. S vycestováním do České republiky neměl žádné problémy, finanční prostředky na cestu si našetřil, když pracoval v pneuservisu od června 2017 do srpna 2017. Dále uvedl, že o mezinárodní ochranu v České republice nepožádal hned po svém příjezdu dne 16. 8. 2017, ale až dne 10. 10. 2017, protože o azylu nic nevěděl a propadlo mu vízum, takže byl na území České republiky nelegálně. Pracoval zde na stavbách v Praze, název společnosti si nepamatoval. U této společnosti pracoval až do 4. 10. 2017. Obrátit se s žádostí o mezinárodní ochranu v České republice mu poradil kolega v práci, který byl také žadatelem. Žalobce konstatoval, že jiné problémy, než které uvedl, na Ukrajině neměl. Také neměl žádné problémy se státními orgány ani neměl v minulosti ve své vlasti žádné problémy kvůli své rase, národnosti, pohlaví nebo náboženskému přesvědčení. V případě návratu do vlasti má strach, že ho tito lidé znovu najdou a neví, co mu udělají. Doplnující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden dne 18. 10. 2017 za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka. Konstatoval, že na policii ve svém bydlišti se se svým problémem neobrátil, protože lidé, kteří mu sebrali dům, mu řekli, že pokud tak učiní, jenom si tím ublíží. V prosinci 2016 žalobce odcestoval na pracovní vízum do Polska. Pracoval zde ve výrobě automobilových světel. Žádné problémy v Polsku neměl. K dotazu žalovaného, proč o mezinárodní ochranu nepožádal již při svém pobytu v Polsku, žalobce uvedl, že tenkrát vůbec nevěděl o možnosti požádat o azyl. Po svém návratu na Ukrajinu v červnu 2017 opět pracoval v pneuservisu v Čerkassy. V této době také předal neznámé osobě 3.000,- USD a zeptal se jí, jestli se tímto již vypořádali. Žalobce se na nikoho neobrátil o pomoc. K vyřízení českého pracovního víza v létě 2017 si žalobce našel člověka, který mu vyřídil doklady, za které zaplatil 300,- USD. Během řízení o povolení víza neměl žádné problémy. Konstatoval, že své problémy s neznámou osobou by přestěhováním do jiné části Ukrajiny nevyřešil, protože tato osoba by jej našla i na jiném místě. Domnívá se totiž, že tato osoba je napojena na policii. Uvedl, že v Kyjevě se obrátil na policii a jeho oznámení se ztratilo. Tuto ztrátu již žalobce nijak neřešil.

18. Krajský soud posuzoval postup žalovaného při vydání napadeného rozhodnutí z pohledu jednotlivých ustanovení zákona o azylu.
19. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
20. Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí

vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze jej rozšiřovat o důvody další.

21. Ze správních řízení krajský soud rovněž zjistil, že žalovaný vzal v potaz žalobcem uváděné důvody a následně se s nimi v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal. Lze se tedy přiklonit k závěru, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Žalobce neuváděl žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány ve své zemi původu. Neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Nelze proto dospět k závěru, že by byl ve vlasti pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu.
22. V řízení dle názoru krajského soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Důvody pro udělení azylu na základě daného ustanovení jsou zákonem taxativně vymezeny.
23. Správní orgán se zabýval posouzením žádosti žalobce a opatřil aktualizované informace o situaci na Ukrajině (viz str. 6 napadeného rozhodnutí). Lze se přiklonit k jeho názoru, že za současné situace v zemi s přihlédnutím ke konfliktu na východě země není dle správních orgánů žádný důvod se domnívat, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace panující ve dvou z celkového počtu 24 oblastí, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena, rozšířil i do dalších částí země. Ve zbytku země přitom je dlouhodobě bezpečnostní situace nezměněná, zcela stabilní a nedochází zde k ozbrojeným střetům a zmíněná zhoršená bezpečnostní situace se žalobce vůbec netýká. V Čerkasské oblasti, tedy v oblasti střední Ukrajiny, v místech nacházejících se pod plnou kontrolu ukrajinské ústřední vlády v současné době žádné ozbrojené střety neprobíhají a nedochází zde k žádným bezpečnostním incidentům.
24. Žalovaný konkrétně hodnotil žalobcovu obavu z pronásledování neznámými osobami, které ho připravili o bydlení a požadovali po něm peníze. Žalovaný zákonně dospěl k závěru, že pokud žalobce nedokáže totožnost těchto osob přesně určit, nelze v jejich činnosti shledat znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Pokud žalobce považoval jednání těchto osob za protizákonné, měl možnost tuto událost řešit za pomoci právních prostředků, které mu dává k dispozici země původu. Stížnosti proti postupu policejních složek mohou občané Ukrajiny podat u prokuratury, případně útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okrsku v závislosti na míře závažnosti přestupku či trestného činu. Žalovaný rovněž upozornil na znění judikatury Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003, z níž lze dovodit, že „*Neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně, že by mu sice byla poskytnuta ale neúčinně*“. Lze se tedy přiklonit k názoru žalovaného, že je nutno použít všechny dostupné prostředky vnitrostátní ochrany, než nastoupí nástroje ochrany mezinárodní. Lze rovněž souhlasit s názorem, že žalobce je svéprávný muž a nic mu nebránilo řešit své osobní záležitosti samostatně, jak ostatně vyplývá i z další judikatury Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Azs 38/2003 – 23:

„Jak již bylo Nejvyšším správním soudem vícekrát judikováno, vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem rozhodování správního orgánu, vyplývá, že politický stav daného státu dává možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů“. Navíc lze ve výpovědi žalobce shledat nesrovnalosti ohledně jeho umístění v zaměstnání a určení osob, kterým předal určité částky peněz, rovněž tak nesrovnalosti ohledně jeho přemístění do Polska a zpět. Rovněž tak nelze přehlédnout, že žalobce o mezinárodní ochranu nepožádal hned po svém příjezdu do České republiky a čekal, až pozbyde platnosti jeho vízum, takže byl po určitou dobu na tomto území nelegálně. I zde žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2015, sp. zn. 2 Azs 137/2005, z níž vyplývá, že „o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do České republiky, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti“.

25. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel krajský soud rovněž ze závazné judikatury Nejvyššího správního soudu obsažené v jeho rozsudku ze dne 24. 11. 2016 č.j. 7 Azs 219/2016 – 27, která uvádí, že *„Pojem pronásledování je vyložen v § 2 odst. 8 zákona o azylu, ve znění účinném v době rozhodování žalovaného, tak, že „[z]a pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychologický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“. Povinností stěžovatelek podle judikatury Nejvyššího správního soudu přitom nebylo pronásledování dokazovat jinými prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí; naopak povinností žalovaného bylo, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, a ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89).“ „při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné“.*
26. Krajský soud má za to, že z podkladů žalovaného přitom nijak nevyplývalo, že by právní ochrana poskytovaná státem na Ukrajině byla nedostatečná či pro žalobce nedostupná. Žalovaný se s námitkami žalobce podrobně vypořádal, napadené rozhodnutí nelze považovat za nepřezkoumatelné a na jeho závěry krajský soud v plném rozsahu odkazuje.
27. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.
28. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

29. Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. 2 Azs 8/2004 ze dne 11. 3. 2004, v němž se podává: *„Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“.* Nejvyšší správní soud v rozhodnutích ze dne 30. 9. 2004, sp. zn. 11 Az 204/2003, ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 20/2003, či ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 5 Azs 3/2003 uvedl, že obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Pokud tedy žalovaný v projednávané věci odůvodnil, že žalobce je dospělou, plně svéprávnou osobou, když si živobytí obstarává za pomoci své vlastní práce, nelze než s tímto názorem souhlasit. Ohledně zdravotního stavu žalobce vypověděl, že nemá žádné zdravotní problémy. Krajský soud se přiklonil k názoru žalovaného, že nebyl zjištěn žádný důvod zvláštního zřetele hodný pro udělení azylu dle ust. § 14 zákona o azylu.
30. Krajský soud dále z průběhu správního řízení zjistil, že správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.
31. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
32. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu,

kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí (str. 7 - 10) žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými skutečnostmi, přičemž konstatoval, že žalobce neuvedl žádnou takovou skutečnost, z které by vyplývalo, že by se v době svého pobytu na Ukrajině stal terčem cíleného zájmu státních orgánů své vlasti, z čehož by se dala možnost vzniku vážného nebezpečí v případě návratu do vlasti odvozovat. Žalovaný tak dospěl k závěru, že lze opodstatněně předpokládat, že žalobci v případě návratu na Ukrajinu by nemohlo ze strany ukrajinských státních orgánů nic konkrétního hrozit. Nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. S těmito závěry se krajský soud rovněž ztotožňuje. Žalovaný přiléhavě rovněž připomenul, že doplňkovou ochranu lze v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně hrozí. Z žádných důkazů přitom taková skutečnost nevyplývá.

33. Krajský soud rovněž shledal, že se žalovaný zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný konstatoval, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, důvod pro doplňkovou ochranu lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí.
34. Žalovaný se rovněž zákonným způsobem vypořádal s tvrzením žalobce ohledně jeho problémů s neznámými osobami, které ho měly v lednu 2015 zbit, pořezat nožem a mučit za účelem získání jeho nemovitého majetku. Žalobce sice k tomuto incidentu uvedl, že vše ohlásil na policii, toto obecné konstatování však již blíže nekonkretizoval. Z ničeho tedy nelze v žádném případě dovodit, že by žalobci byla příslušnými ukrajinskými bezpečnostními orgány odmítnuta pomoc. Žalobcem uváděné údaje o takovém postupu v žádném případě nenasvědčují. Z ničeho tedy nevyplývá, že by žalobce byl v případě svého návratu do vlasti jakkoliv postižen za svoji azylovou žádost v zahraničí. Tato skutečnost nevyplývá ani z informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky, z níž nelze dovodit, že by proti občanům Ukrajiny, kteří se do vlasti vrátili po dlouhodobém pobytu v zahraničí, byl uplatňován jakýkoliv postih či diskriminace. Z informačních zdrojů je rovněž známo, že se v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Lze tak uzavřít, že závěr žalovaného, dle něhož žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu byl zákonný. Z výpovědi žalobce a evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany nevyplývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce. Žalovaný tedy rozhodl v souladu se zákonem o azylu, když konstatoval, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b této právní úpravy.

35. Krajský soud závěrem konstatuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se závaznými právními předpisy i závaznou judikaturou Nejvyššího správního soudu a je přezkoumatelné. S názory vyslovenými v odůvodnění napadeného rozhodnutí se krajský soud ztotožňuje a v plném rozsahu na ně odkazuje.
36. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
37. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 22. srpna 2019

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně